

התכלת פרק רביעי מנחות

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מדרים לקים
בלומר לכן וכו': (ב) בא"ד
גמר הוא הוה שרי אי לאו
משום: (ג) ד"ה לקיים וכו'
מקיים הס"ד ואח"כ מ"ה
עשה דליית כגון צמר לבן
בפשתו ודמה לאו:

שיטה מקובצת

[illegible]

ה' פשתן: כ"ט פוטריין. מן הצליט דלל דרשין סמוכין למשרי
ללאים צליט. האי דנקט גסר פטור וחייב ולא נקט לשון אוסרין וממירין
אנשום צליט חובה ואלא אפילו אינו לובשה ואסור ואסור נמי
הוא תלמיא ^א וכו' ולב"ש פטור רדי רדי כלאי שלל צמקום מלוא ועובר
יהיה משום כלאים ולב"ה דמחייבי
צליט ^א דדרשין (יבמות ד.
מחייבין וכן כאן משום כלאים ומותר
ועבטיל על צמר נמי לב"ש
אסור לעשות דה לנן של פשתן ותכלת
ל צמר אלא הלכך והתכלת של צמר
ל צליט מותר והאי דנקט פלוגמיה דלין
משום דמחייבין ליה מילגיה דלין
צליט צלל כלאים שיעקר מלות
צליט תכלת כמביא ביה ותכלת עמרמ
ואו: ^א מן הלא מן **סממיינין**. מתמה
מזכר כל הוראין שחומר כלאים הוא
צבוס. אדבית הלל פליג רבי אליעזר:
ומזכר רבי אס. כן. דהלכה כב"ה למה
יסקרוה ירושלים: לפי שאין צבוסין.
סממיינין צמקום מלוא משום
מותר למשרי כלאים בכל מקום. ואי
ישאף כיון דמנדאורייתא חייב היכי מני
צבנן לעקור דבר מן התורה והיימפטריה
עלייתא משום גזירה ^א (ה'ה) ה' ה'

וּמִצִּיגָה בִּצְנוּת בַּכֶּסֶף הָאֵשֶׁה רָבָה (דף 5:) וּמִשְׁתִּין דְּלֵב דְּכָר
וְאִמְרוּ לָךְ צִית דִּין שֶׁ וְלֹא תַעֲשֶׂה מִזֹּת עֲשֵׂה וְזו שְׁמִירוֹת וְאִלּוּ
עַל לְדַבְּרֵיהֶם אֵין הָ עוֹקֵר דָּבָר מִן הַתּוֹרָה דִּמְמַלָּא מִיַּעֲקֹר וְלֹא אִירוּ
וְקָם לֵב צִידִים: לֵאמֹר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, דְּלִמְרֵי דְלִמְרֵי קִדִּין פְּסוּר
לְהַלָּח דְּאִי רַמִּי אִלּוּ צִיִּית הוּא כְּלָאִים וְהֵלֵךְ הִמְטִיל כֹּר' תִּמְנָה הוּא
אִיכָא אֲבָל אִסְרוּרָא לִיכָא אִמֵּר רַבִּי אִיב' דִּלִּיכָא אִסְרוּרָא מִפְּנֵי מָה
סְרוּרָה בִּישׁ לִפִּי שְׁאֵין בִּי אִדְם בְּקִאִין דְּכִלְאִים צִיִּיתִים מוֹחֵר וְאִמֵּי
מִיִּשְׁרֵי כְלָאִים שְׁלֵם בִּמְקוֹם מִזֹּה: וְנִפְרָסְמָה מִלְּתִילָה: דְּלִלְאִים
מִיִּשְׁרֵי מוֹחֵר: כֹּל שֶׁן דְּרַמְסָפִּי עוֹלוֹן, דְּלִמְרֵי אֲנָשִׁים הַגּוֹיִם כְּלָלוּ
וְצִיִּיתִים כְּלָאִים: גּוֹיָרָה מִשּׁוֹם קָלָא אֵינֶן. צָנֵעַ הִיא שְׂדוּמָה תַּחֲלָה
אִי שִׁרִית שֶׁל מַחֲלָה בְּסִדִּין אִמֵּי לִימְרִימֵי זָמֵר צָנֵעַ בְּקָלָא אֵינֶן וְהוּ
לְהַלְלִים כְּלָאִים שְׁלֵם בִּמְקוֹם מִזֹּה. קִפְּרִיךְ מֵאִי אִיכְפֵּת אִלּוּ רַמִּי קָלָא אֵינֶן לֵאמֹר
הוּא הֵאָךְ אֵינֶן אֲלָל לָבֵן בְּעִמְלָמָה כְּלוּמַר זָמֵר לָבֵן אִלּוּ הִאֲמִיר לְעִיל
יִין לִן תַּחֲלָה מְטִיל לָבֵן וּמִשְׁתִּין קִיין דְּלִפְסֵי בְּמִינֵי כִידִין אִלּוּ לְשֵׁם
בֵּן (אִי) אִיפְשֵׁר לִתֵּם חוֹטִי' תַּשְׁתֵּן לֹא רַמִּינֵן לָבֵן דְּלִמְרֵי בְּסִדִּין: כְּדִרִישׁ
קִישׁ. כְּלוּמַר (ב) אִי אִיבֵר לָבֵן גִּמְרֵל דֹּא מֵאִי אִלּוּ לְהִטְרִין לְשׁוֹם צִיִּיתִים
שְׂשׁוֹם דְּהוּי כְּלָאִים צִיִּיתִים הַתֵּל וְאִפְשֵׁר דֹּא לְהִטְרִין בְּמִינֵי אֲבָל מִשּׁוֹם
גּוֹיָרָה דְּאִי אִפְשֵׁר בְּמִינֵי דֹּא תַּחֲלָה זָמֵר הוּא (ג) אִיבֵר לָבֵן אִלּוּ מִשּׁוֹם
אִיכָא דְּקָלָא אֵינֶן: לְקִיִּים אִם שְׁנִיךְ. כְּגוֹן לָבֵן דְּפִשְׁתֵּן בְּסִדִּין מִקִּיִּים (ד)
שֶׁה צִיִּיתִים (ה) וְהִדְחָה לֹאֹ דְּכִלְאִים: וְלִיבִדְקִים. לְכָל הַיּוֹרֵת שְׂשׁוֹעִין
יִין צִיִּיתִים (ו) אִלּוּ אִתּוֹן מוֹכֵרִי מַחֲלָה דֹּא אִלּוּ לִיְהוּי קָלָא אֵינֶן: גּוֹיָרָה
שְׂשׁוֹם טַעֲמִיָּה. אִלּוּ מִזְרֵרִיךְ לְכָל הַקּוֹיִם דְּלִמְרֵי הַיּוֹרֵת אִמֵּי לְשֵׁפֶךְ
נִסְקוֹן אִלּוּ כְּלָל הַיּוֹרֵת וְאִמֵּי לִקְשֵׁן (ז) צָנֵעַ: בְּשִׁמְעֵינֵי אִלּוּ אִם שֶׁן
נִגְסִינֵן צִיִּירָה פִּסְלָה לְכָל הַיּוֹרֵה: טַעֲמִיָּה. נִסְקוֹן: וְלִיכְפִּיָּה אִדִּישְׁקִי.
מִכְּבֹד אִיגֵרֵת וִישְׁלֹחַ לְגוֹלָה כְּלֹכוֹת טַעֲמִיָּה דִּמְפָּרֵשׁ לְקִמְיָה (ש) לִיטוֹל
לְהֵלֵךְ קִלְפֵת בִּינָה צִיִּירָה וִיבִצֵּעַ לְגִישֵׁיךְ בְּחוֹךְ הַקִּלְפֵּה: וְאִדִּישְׁקִי לִיקוֹם
וְאִדִּישְׁקִי: כְּלוּמַר דֹּא רִשְׁבֵּן לְהוּ לְגִישֵׁיךְ הֵיךְ אֲגִרֹת וְעֲבֵר עֲלֵיהֶם:
אִלּוּ אִיכָא אִיכְפֵּת. יִמְקוֹר רַבִּינֵן שְׁלֵם יִקָּח אִדְם מִחֲלָה אֲלֵא שֶׁן כֵּן בְּדִקָּה
הֵאָךְ אִפְשֵׁר לִיבִדְקִיָּה כְּדִלְקָמֵן (ט) שְׂמִינִיא גִילָה וְשִׁבְלִילָה: הֵאָךְ
לְהֵלֵךְ מִשּׁוֹם טַעֲמִיָּה. פְּעִמִּים שִׁמְיִרָה (י) אִלּוּ תַּחֲלָה כֹּל נִסְקוֹן שְׂשׁוֹעֵעַ
נִכְסוֹת כֹּל שֶׁן הַיּוֹרֵת וְאִמֵּי לִקְשֵׁן (י) טַעֲמִיָּה פִּסְלָה וְהֵאָךְ מִלְּתִילָה
בְּכֹחַ כֹּל מִתְּלִיקִים בְּזִדְקִיָּה וְהוּא לֵיב כְּלָאִים שְׁלֵם בִּמְקוֹם מִזֹּה: וְלִיכְפִּיָּה
כֹּל (י) (הֵאָךְ) אִדִּישְׁקִי. אִלְשִׁלּוֹת צָלוֹתֵן הַמְקוֹמוֹת שְׂשׁוֹעִין בְּהֵן מַחֲלָה הוּ
וְדִעִין שֶׁהַטַּעֲמִיָּה פִּסְלָה וּמֵאֲחֵר שִׁיחַ הַשְׂשׁוֹעִין וְדִעִין דְּבִדְרֵי נִסְמוֹךְ
לְהִינֵן וְהֵכָא לִיכָא לִימִיר לִידְרֵשִׁיָּה בְּפִרְקָא לִפִּי שְׂשׁוֹעִין מַחֲלָה הִרִיעַ
כְּרִכִּין וּבְכַרְסֵי שְׁאֵין שׁוֹמְעִין דְּרֵשִׁה שְׁלֹו וְגַם בְּמִקְוֹמוֹת תְּרוֹסִיק:

ליברקיה. פי' בקונטרס שתי לשונות לשון אחד ליבדוק כל
הוא מני למימר שמה שלא לשמו עבד כוליה ל"א
יה לנניית אי תכלת הוא או הלא אילן ומשני משום טעמייה ש

מן ממנו כנפי כסותן ואם היה להם ציצית של מינם למה היו מחבאין אלא לפי שלא היה להם תכלת ש' סדין בציצית ב"ש פוטרים מדרבנן ומשום הני טעמא דמפרש לקמן זויה משום קלא אילן כו' פ"י הטיל בהן מינן פוטרים ור"א אביש פליגי הדלל כל המטיל כ"ז תמיהא הוא דאיכא הא איסורא אליבא דב"ש מאי. תו"ח: (כ) דמסיקנא דחזוטי צמר פוטרי בשל פשטו ושל פשטו:

(א) אולי צ"ל למימר בן כמו שפירשתי למעלה וכו' ותיבות לפי מה נמחק.

מ.

סדין בציצית בית שמאי פ
סמוכין ולא אישתרי כלל
וחיוב ויתכן יותר לשון איסור וה
והיתר נמי צהא תליא וה"ה נמ

מפסקין ואי אפשר צו זאלן בלאסן
עסיקן מנות זייטן חבלת ותכלת עמרמ
הוא שמעט ממוך פירוש הקונטרס
לזייטן 8 בלאסן פאר דאסערין וכן
פירש בתשובה וכן [כתב] רבינו
יחזק ברבי יהודה וקשה דהא אמרינן
בריש יבמות (דף ד.) אפילו מאן דלא
זכיר סמוכות בעלמא בשמעה מורה
דריש וי"ל דאיכא חד תנא בזויר (דף
נח.) דמפיק מראשו דעשה דוחה לא
מעשה וזמר ופסחים לגדרא וזית
שמאי סבירא להו כההוא תנא וסבירא
להו כרבי יהודה דלא עסיקן סמוכות
אלא היכא דמוכח אז מופנה ואע"ג
דעשה דוחה לא מעשה לא שרי זייטן
בלאסן דהא אפשר לקיים סמיכה
ועיקר מנות חבלת לא היא אלף בלאסן
אי נמי לאשמעין קשר 8 לעיל לא

וַיִּשְׁעוּן אֵלֶּם מִדְּאִשְׁתָּר כִּלְאִים בְּצִיִּית
וַיִּמְיוּ לֹא יִתֵּן לִמְיָרָם [ב] לִפִּי מַה [א] שְׁפִירָם תִּמְלֵעָה גִבִּי קֶשֶׁר הַטְּהִיִּין
מִיָּה גַם אֶהְיֶה צִנְיָה דְנוּיָר פִּרְמִי דְסִמְקִי אֲדִילִים דְמִרְאֶשָׁא אֵל מִזִּי
מִפְּקִי דְכִלְמֹשׁ בְּנִימֹת וְתוּ דְבִדְרִי דְרִי עֲמֹרֶס פִּסְקִי כִבֵּשׁ [א] דְסִמְקִי
וְאִנִּי [א] פִּשְׁיֵטִי לְפִירֹשׁ הַקּוּטֶרֶס קִים לִן כִּבֵּשׁ דְמִדְמוּכָה כָּלִל דְרוּכִי
וְלִפִּי הַקּוּטֶרֶס יִצֵּל דִּלְחִי הִלְכֵה אֵלֶּם כְּתֹאֵל דְסִמְקִי וְדִמְפִּרְסָא וּמִשּׁוֹ
גִזְרֵה יִצִּיתִי מִמִּיּוּ שֵׁי לְכוּלִי עֲלֵמָא וְזִרְחִי לְדִחוּק הָא דְשִׂרָא רִבִּי
יִזְרַח לְקִדְיֵיהִי הִיּוּ צִיִּית מִכְלֵת וּמִלְחָמָה נִמִּי [לִקְסֵן דָּה מַחֵ]. דְלֹאֲמֵר
כִּרְבָּא קִרְטֵנָא דְסִירָא בְּקִיטָא צִיִּית מִי מִלְחָמָה עֲלֵיהִי מִצִּיִּית מִי הַמְחִבֵּר
קָא מְקַפֵּיד וְתוּ קָשָׁה לְפִירֹשׁ הַקּוּטֶרֶס דְפִלְגֹתָא דְלֹאֲמֹרָהּ הִיא [א] אִי צִיִּית
חֻבֹּת בְּזֵלָה אִז חֻבֹּת עֲלִית [ב] וְעוֹד דְקִיִּיל [א] וְסָ [א] חֻבֹּת גִּבִּי
דְמִזְכְּרִינִי לְהַתְעַטֵּף וּמִדִּשִׁי שְׁמַע עֲלֵי לִי דְחֻבֹּת עֲלִית הִיא אִזֵּל
[פִּי] רִי"ם דְמִלְחָמִיִּיתָא צִיִּי מִי חֻבִּי מִחֻבִּי וְלֹא פִטְרִי אֵלֶּם מִשּׁוֹ
הִי טַעְמִי דִמְפִּרְסָא בְּשִׁמְעָתִין וְאִפְלוּי מִיּוּ מִחֻבִּי נִמִּי פִטְרִי לִיָּה דְלֵמָא אִתִּי
לְמִשְׁעֵד מִכְלֵת וְהִלְכִן שִׁיךְ שְׁפִיר לֶשֶׁן פִּטְוֹר וְעוֹד יֵשׁ לְזֹרֵם [לִפִּי]
הַקּוּטֶרֶס דְצִיִּי אֵף בְּנִימִין פִּטְרִי דְבִדְרִי הִי כְרִבִּי דְלֹאֲמֵר [לִפִּי דָה לַת].
הַתְּכֵלֵת מִעֲבֹתָה הִלְכִן וְהִסְתָּא מִיָּהּ הִיא [א] דְנִקְטָא דְקִיּוּק דְוֹקֵא וּמִיּוּ
מִיָּה [א] דְהִשְׁתָּא מִיּוֹן לֵלָא אִפְשִׁיכֵר נְדִיבָּה עֲשֵׂה לֵלָא עֲשֵׂה:

אמר רבי אֵלִיעִזֵּר ברבי צדוק: כְּנוּטֶרֶס פִּי שֶׁל לְשׁוֹנוֹת (וְלֶשֶׁן) שֶׁנִּי שָׁפִי דְקָלִי אֲצִיטֵי דַפְטֵי וְהֵלֵךְ אִין צו רַק מִמֵּיהּ וְרִבִּי נַמִּי קָלִי אֲצִיטֵי שֶׁסֵּם קִלְמֵה אֲסֻרָּה בִּלְבָד חוּרָה כִּפִּי רִיתֵי שְׁלֻמְעֵלָה דַּעֲמֻמָּה דְבִיטֵי אֲשֶׁם גִּיּוּרָה הִיא אֲלֵךְ לִפִּי הַקּוּטֵינִי שְׁלֻמְעֵלָה אִין יִסְכֵּן דְּנִיקוּן אֲצִיטֵי וְהִיא יִכּוֹל לִפְרֹשׁ אֲלֵךְ לִמֵּה אֲסֻרָּה וְהֵעֹלֵם וְעֵמֻמָּה דַּנְפִּישִׁי קֶאֱמֵר וְלֵא קִים לִיה כִּבֵּשׁ עוֹד פִּי דְרִבִּי אֲלִיעִזֵּר אֲצִיטֵי מִהֲדֵר דַּמְחִיבִי לִיה וְהֵלֵךְ בְּנֵי יִירוּשָׁלַם יִתְמָהוּ עֲלֵיהּ וְאִמֵּר רַבִּי אֲלֵךְ לִמֵּה אֲסֻרָּה דַּפְטֵיטֵיטֵי כִּבֵּשׁ אִין קִירֵל אֲלֵמָה שׁ מִמְחִיבִין: וְהַלְלָהּ כְּדִבְרֵי בִּהֵי יִימֵי גִּוֶרְסִין אִין חֹלֵה לִיטֵיטֵי שֶׁל צִמֵּר בִּיּוֹם מִיכְסִיטֵי בִּיהּ וּפְטוּרִי קִין שְׁקֵטָה מִמֵּהּ וְאֵם מְלֻבֵּשׁ לִיה חִיבִי וּמְחֻקִּי רִיתֵי מִשׁ שִׁפְרֵסִי לִפְתּוֹן: **וְהָא אִמָּה אֲמַר:** אֲעִיגִי דִּלְלִינָה דְרִבִּי קִימֵי דִסִּל (וְעַל דָּךְ לֵא) הִתְכַּלַּת מַעֲכָבָה וְאֵת הַבֶּלֶן מִיָּהוּ רַבִּי לֹאֵן טַעֲמָה דַּנְפִּישִׁי קֶאֱמֵר אֲלֵךְ מִהֲדֵר אֲבִי יִירוּשָׁלַם דַּפְרִישִׁיטֵי: **בִּיּוֹן דַּפְשֵׁר** בְּמִינִין לַעֲלִי (דְּמִי לֵט): **בִּהֵי** דַּמְסִיקֵינָה דַּפְרִישִׁיטֵי פִּתְקֵן פּוֹטְרִין בְּשֵׁל מֵרֵי בִּיּוֹם הִיטֵי מַלְכָּה דְּגִיּוּרָה דַּמְסִיקֵינָה (וְאִי פִּרְטֵי בְּשֵׁל פִּשְׁטֵן לָבֵן נָמִי פִּטְרֵי וְאֲעִיגִי אֲפֻשֵׁר בְּמִינֵיהּ וְהִיא דַּפְטֵיטֵי לִיה טִפִּי דְחוּטִי מֵרֵי פּוֹטְרִין בְּשֵׁל פִּשְׁטֵן הִיטֵי מִשּׁוֹם דַּעֲלָאֵה הִי אִיכָּא בְּלֵאִים אִי נַמִּי מַדְלוּרִייתָהּ (דְּרַחֲמָנָה) שְׂרִייה וְרִבֵּנָה הִיא דְּגִיּוּרָה דִּבְיּוֹן דַּפְשֵׁר לִקְיִים שְׁנִינָה אֲשֶׁם מַדְלוּרִייתָהּ שְׂרִי דַּעֲלָאִים מִמֵּה הוֹמֵר אֲלֵךְ לִיטֵיטֵי וְלֹאֵן מִשּׁוֹם הִיאֵה דַּמְסִיקֵינָה לַעֲלִי דַּפְטֵר הִיטֵי מַדְלוּרִייתָהּ אִי נַמִּי מִסְתַּקֵּל אִין קִימָה הִי:

זו תלית זה נעשה מן הזמר שטעם בו זה אי אפשר צדיקה:
שמה

[illegible]

עין משפט
גר מצוה

י"ז א מ"י פ"ג מהלכות ציצית
הלכה ו סמג עשין כו
טוש"ע א"ח סי' ט סעיף ו:
ב [מ"י שס]:

מוסף רש"י

סדין בצרצית ב"ש
פוטריין. ואפי' זלזל
מונה אורן בכל טלומת שש
ל נלסד ואפילו מונחש
פוסקס, אר דפסחן פטורין
מחוש דכללס אר שרז
רחמנא דלז דרשי סמון
רוב"ה מחזיבין. דרשי
מלמין (שבח כה). אר אהר
יכול לקיים את שניהם.
כגון גדלים תפסה נך לא
תלבש טעמין, דלזלזלש של
כרז ארזש של חמר זלזלמ
של פסחן ארזש של פסחן
(דור כה). ואר לאר. אר זי
אהר יכול לקיים את שניהם
כגון מלמין בשרש (שם).

רבינו גרשום

[illegible]